



25.5.2021

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö: VN/7823/2019, Luonnos valtioneuvoston asetuksesta merenkulun ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Ympäristöministeriön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi merenkulun ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Ympäristöministeriö katsoo, että merenkulun ympäristönsuojelusta annettuun valtioneuvoston asetukseen (76/2010) ehdotettavat muutokset ovat ympäristönsuojelun näkökulmasta kannatettavia. Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että asetuksen nykyiset viittaukset MARPOL 73/78 -yleissopimukseen ehdotetaan muutettavan merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (71/2021 vp) mukaisesti muotoon *MARPOL-yleissopimus*, jolloin huomioiduksi tulevat kaikki kyseiseen sopimukseen tehdyt muutokset.

Ympäristöministeriö lausuu seuraavassa erityisesti alusjätedirektiivin toimeenpanoon liittyvistä muutoksista sekä ehdotetusta uudesta 2 a luvusta, jossa säädetään alusten välisistä haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirroista sekä polttoaineiden toimituksista.

Alusjätedirektiivin täytäntöönpanoon liittyvät muutokset (7 ja 8 luvut)

Aluksilta peräisin olevien jätteiden vastaanottoa satamassa ja jättämistä satamaan koskeva sääntely sisältyy merenkulun ympäristönsuojelulain 9 ja 10 lukuihin. Alusjätesääntelyä tarkennetaan merenkulun ympäristönsuojelusta annetun asetuksen 7 ja 8 lukujen säännöksillä.

Ehdotetut 7 ja 8 luvun säännökset ovat selkeitä. Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että asetuksessa ei laajenneta satamien osalta, millaista paikkaa tai aluetta voidaan pitää rakenteiltaan ja palveluiltaan sekä käyttäjä- ja jätemääriltään vähäisenä, vaikka ehdotetussa merenkulun ympäristönsuojelulain muutoksessa (HE 71/2021 vp, 1 luvun 8 §) on tähän asetuksenantovaltuus. On tärkeää, että myös pienissä satamissa on vastaanotto jätteille, jolloin aluksissa lajitellut jätteet saadaan kiertoon ja hyödynnettyä.

Ympäristöministeriö ehdottaa harkittavaksi, että voimassa olevan 7 luvun 3 §:n 1 momentin ensimmäinen lause ”Sataman jätehuoltosuunnitelman on katettava kaiken tyyppiset kyseisessä satamassa tavallisesti käyvistä aluksista peräisin



olevat jätteet.” säilytettäisiin uudistetussa 2 §:ssä. Kyseinen säännös täsmentää, mitä jätehuoltosuunnitelman tulee sisältää.

Asetuksen 8 luku annettaisiin perustelujen mukaan kokonaan uudestaan. Jos nykyinen 8 luvun 1 § on tarkoitus kumota, uuden 8 luvun pykälät tulisi ilmeisestikin numeroida 1 ja 2 pykäliksi, kun ne ehdotuksessa ovat 2 ja 3 pykälää.

Alusten välisiä haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtoja sekä polttoaineiden toimituksia koskevat muutokset (2 a luku)

Ympäristöministeriö on ehdotetusta merenkulun ympäristönsuojelulain muutoksesta antamassaan lausunnossa kannattanut nykyisen öljysäiliöalusten välisiä öljynlastisiirtoja koskevan sääntelyn laajentamista koskemaan kaikkia haitallisten ja vaarallisten lastien ja jätteiden siirtoja sekä polttoaineiden toimituksia alukselta toiselle, ja kannattaa siten myös uuden 2 a luvun säätämistä.

Uuden luvun säännökset ovat selkeitä. Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että ehdotetussa 2 a luvun 1 §:ssä säädetään nimetyillä alueilla toteutettavien siirtojen ja toimitusten yhteydessä noudatettavista torjunta- ja varautumistoimista ympäristöhaittojen minimoimiseksi. Lisäksi ympäristöministeriö pitää hyvänä, että 2 a luvun 3 §:ssä säädettäisiin muuta edellä mainittua siirtoa kuin STS-siirtoa sekä polttoaineen toimitusta koskevaan ilmoitukseen sisällytettävistä tiedoista.

Ympäristöministeriö korostaa, että alusten välisten lastien siirroissa lannoitteet tulisi ottaa huomioon, vaikka ne eivät olekaan luokiteltu haitallisiksi aineiksi MARPOL-yleissopimuksessa. Merenkulun ympäristönsuojelulain muutoksen jatkovalmistelussa lannoitelastien siirtojen sääntely osoittautui hankalaksi. Ympäristöministeriö painottaa, että meriympäristön suojelun näkökulmasta lannoitelastien sääntely tulisi kuitenkin pitää mielessä tulevia sääntelyn kehittämistarpeita ajatellen.

Ylijohtaja

Tarja Haaranen

Eriyasisiantuntija

Essi Römpötti